

ACC. N:R M. 16315: 1-6.

Landskap: Skåne
Härad: Frosta
Socken: Höör
Uppteckningsår: 1965
Upptecknare: Birgitta Tagerström Höör
Berättare: Gunnar Nilsson
Berättarens yrke: Trädgårdsmästare
Född år 1891 i Sätöfta, Höör

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-6. LUF 73

Skriv endast på denna sida.

Bystämman har funnits och finns fortfarande men jag har aldrig varit med där. Aldermansgillena är den förste maj. Man talar om byns angelägenheter och allmänningsarna i byn, och beslutar vad man skall göra med dem, och så ser man efter om brandsprutarna fungerar. Byhandlingarna förvarar äldre mannen.

Den första handelsboden här i Sätöfta kom 1911. Den var i Sätöfta by, och det var målare Axel Nilsson som hyprättade den. Den medförde inte några nya varor eller levnadsvaror. Det som fanns där hade man tidigare kunnat köpa i Höör. Mejeriföreningen kom i Höör 1891, slakteriföreningen i Hörby 1914 och kyrkföreningen här i Sätöfta omkring 1916.

Till en början stod bönderna för vägen underhållet. 1923 övertog vägförvaltningen vägen underhållet.

Järnvägen mellan Höör och Hörby kom 1882. Kommunikationerna blev då bättre mellan Höör - Hörby och likaså byarna emellan. Järnvägen blev

medlagd 1998, för den gick med förlust.

Där gick en postman mellan Höör och Sättofta by, de övriga fick hämta sin post hos handlarna i Höör.

På gästgiveriet i Höör fanns en entreprenör som höll vagn och kusk och häst för resande som tog in där. Jag minns inte när det slutade men det fanns ju inte när bilarna hade kommit på allvar.

Man tillverkade ju allting själv för i tiden Kvinnorna spann och vävde, och sydde kläder av det. Här var det också vanligt att småbrukare och husägare gjorde riskvastar och enkörvar, som de sedan sålde.

Folk emigrerade även i min barndom, min bror Harald reste 1903. Här var dåliga tider och för liten förtjänst, arbetsmöjligheterna var bättre där.

En del reste också för att slippa värnplikten.

Halm taken försvann så småningom. De började med pappstak i början av 1900-talet. Sedan övergick man till tegeltak och eternit.

Man har både byggt om och moderniserat äldre byggnader. Man började med det på 1920-talet.

En av orsakerna är själva tidsandan som gick framåt. I min barndom hade de i bondehemmen bordet i en hörna och väggfasta bänkar, en kort bänk och en lång bänk. Nya möbler kom på småningom allt eftersom folk hade råd till det. Ett finkunn hade man alltid, möblerat efter har man hade råd till det.

Hästköt åt vi inte. Det var ju för fån bara rackare och tallare och sådana som ville äta det. Svamp åt vi inte heller, ingen begrep sig in på hur det skulle tillagas eller vilka svampar som var ätliga. Fisk åt vi ofta. Vi brukade skicka i säng oss hem tidigt på morgnarna för att köpa fisk av en gammal fiskare vid Ringjön. Vi åt aborre, sik och pönn. På vintern hade vi sill och luffisk. Vi hade salt sill, färsk sill och kryddsill. Till det hade vi potatismos, stuvade potatis och "kakelugns-

potatis". Håns åt vi också ofta grönsaker och fisk och det saltade och rökte fläsket. Vi drack mjölk, svagdricka, dricksblandning kaffe och te.

I min barndom hade man kakor och sådant med sig på begrävningar och bröllop. Då bjöd man ju muntligt men binder man alltid med kort. Begravningsmiddagarna var länge i hemmen. Jag minns inte när de slutade med det. Kalasen var mest vid jultiden.

Folkhöjerna var inte så många förr, utan då umgicks man i stället.

På min tid var husbönderna hyggliga mot sina anställda. De fick maten på det stället där de arbetade och åt ofta vid bondens bord.

Stadsbor umgicks man bara med om man var släkt med dem. Sommargästerna från stan handlade av oss på torget men dem umgicks vi aldrig med.

Vi hade tidning först Skånska Dagbladet och

sedan Hellersta Skåne.

Det var olika hur mycket böcker man hade. De som förstod sig på böcker köpte i bokhandeln i Hoor. Ungdomen läste mest äventyrsböcker.

Gemensam sång var vanligt i vissa byar t. ex i Ludvigstorp där det fanns Gudsplanorden. Annars sjöng man mest till dragspelsmusik.

Fotoalbum blev modant omkring 1910. Man såll ofta och berättade spökhistorier för varandra under höst- och vinterkvällar.

Det var rätt ovanligt att folk fortsatte i högre skolor. Mina yngre syskon fick göra det. Men min mor var mycket noggrann med att vi skulle få en ordentlig yrkesutbildning. Min bror Nils lärde sig trädgårdsmästarkäret i Tyskland liksom far hade gjort, och själv lärde jag det i Danmark.

Det kunde dräja år mellan husförhören. Jag har varit med om ett av de sista.

ACC. N:R **M. 16315:6.**

Man gick mer i kyrkan för. Vi gick inte själva
så lätt i kyrkan men annars gjorde folk det.
Frickelse-rörelserna har inte spelat någon roll här.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND